

LIU CCH'-SIN

TEMNÝ LES

ikar

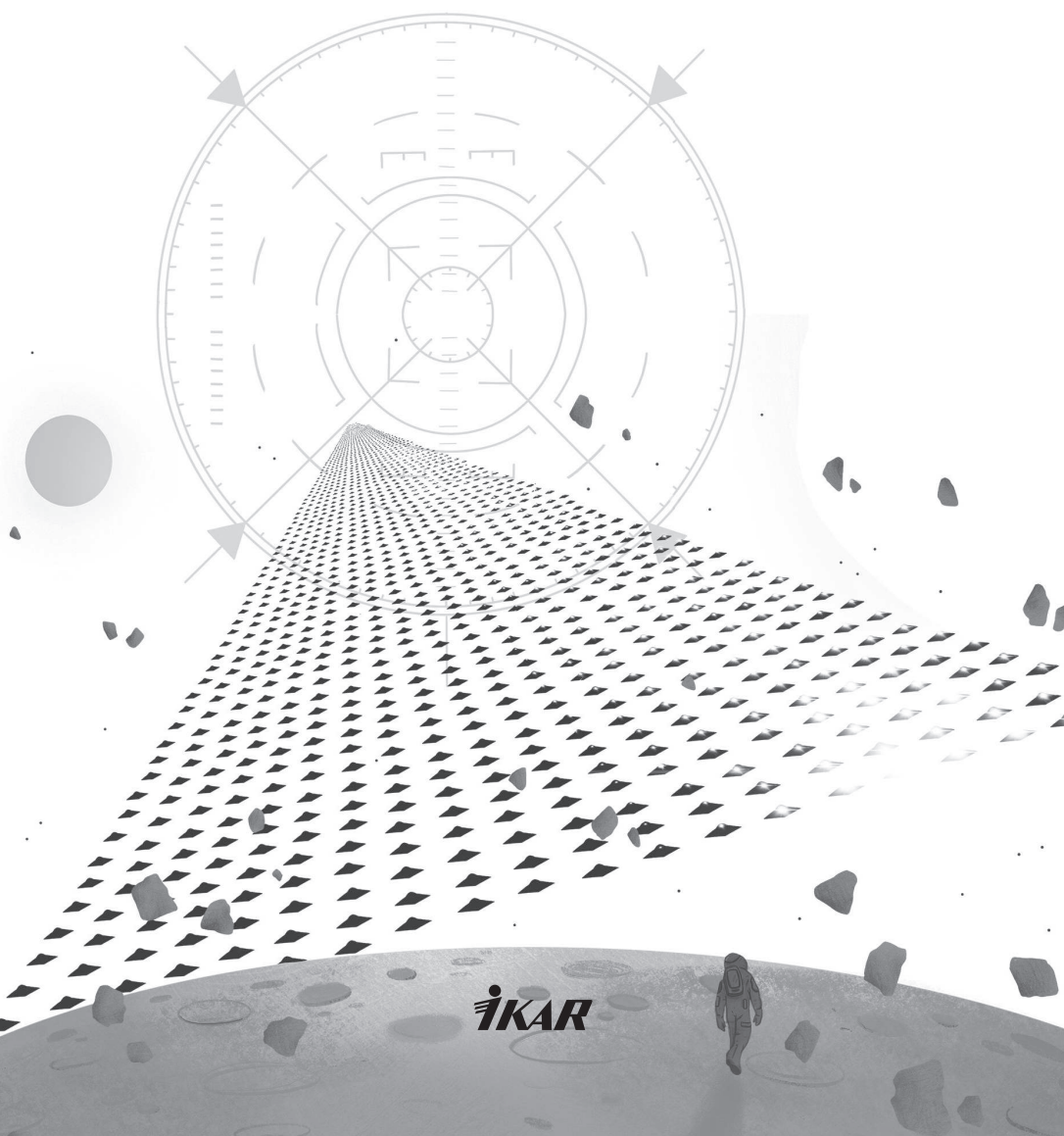

TEMNÝ LES

LIOU CCH'-SIN

TEMNÝ LES

Preložila Jana Seichertová

IKAR

Liou Cch'-Sin
THE DARK FOREST

Title: 黑暗森林

Author: 刘慈欣

Copyright © 2008 by 刘慈欣 (Liu Cixin)

Slovak translation rights authorized by China Educational
Publications Import & Export Corporation Ltd.

All Rights Reserved

Translation © 2026 by Jana Seichertová

Design by Matt Bray © Head of Zeus

Slovak edition © 2026 by IKAR, a.s.

Z anglického originálu The Dark Forest
(China Educational Publications

Import & Export Corporation Ltd., 2006)

preložila Jana Seichertová.

Redigovala a korigovala Andrea Vargovčíková.

Editorka Karin Kissová.

Obálku podľa originálu upravil Augustín Putera.

Technická redaktorka Helena Oleňová.

Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s., Bratislava v roku 2026

ako svoju 2 612. publikáciu v elektronickej podobe.

Sadzba a zalomenie do strán ITEM, spol. s r. o., Bratislava.

IKAR, a.s.

Miletičova 23

821 09 Bratislava

www.ikar.sk | ikar@ikar.sk

ISBN 978-80-575-0506-8

Prológ

Hnedý mravec na svoj domov už zabudol. Pre Zem a hviezdy, ktoré nad ňou práve vychádzali, to bola iba zanedbateľná chvíľa, no pre mravca znamenala celú večnosť. Za niekoľko dní sa jeho svet prevrátil hore nohami. Hlina vyletela k oblohe a zostala po nej široká, hlboká priepasť. Onedlho sa však zrútila a obrovskú jamu opäť zasypala. Na jednom konci rozrytej hliny vyrástol osamelý čierny útvar. To sa v tejto rozľahlej ríši stávalo často – hlina odletela a o chvíľu sa zase vrátila, priepasti sa otvárali a zatvárali ako zahojené rany, a po každej takejto katastrofickej zmene sa objavil ďalší skalný útvar ako tento. Pod zapadajúcim slnkom mravec a stovky jeho súrodencov odniesli kráľovnú na bezpečné miesto, aby mohla založiť novú ríšu. Teraz do svojho bývalého domova zabľúdil iba náhodou, pri hľadaní potravy.

Mravec prišiel k úpätiu nehybného útvaru a ohmatal ho tykadlami. Zistil, že povrch je tvrdý a šmykľavý, no liezť sa po ňom dá, a tak zamieril hore. Nemal konkrétny plán – jednoducho poslúchol náhly impulz svojej jednoduchej nervovej sústavy. Vôkol neho panoval nepokoj – cítil ho v každom stebľe trávy, v každej kvapke rosy na liste, v každom oblaku na oblohe a v každej hviezde na jej klenbe. Ten nepokoj bol chaotický, ale v jeho obrovskom objeme sa už prejavoval zvláštny poriadok.

Mravec cítil v zemi vibrácie a ich postupné zosilňovanie mu prezradilo, že sa približuje ďalší obrovský objekt. Nevšimál si ho však a odhodlane liezol ďalej. Na mieste, kde sa úpätie útvaru stretávalo so zemou, bola natiahnutá pavučina. Mravec to vedel a lepkavé vlákna opatrne obišiel. Napokon minul aj pavúka, ktorý striehol na jej konci s rozťahnutými nohami, aby zacítil aj najslabšie vibrácie nastraženej pasce. Mravec aj pavúk vedeli o prítomnosti toho druhého, no vôbec spolu nekomunikovali. Tak to medzi nimi fungovalo odnepamäti.

Vibrácie dosiahli vrchol a náhle prestali. K útvaru prišla obrovská bytosť. Bola oveľa vyššia než mravec a zatienila takmer celú oblohu. Mravec bytosti podobné tejto už dobre poznal. Vedel, že sú živé, že sa často objavujú v tejto oblasti a že ich príchod nejako súvisí s rýchlo miznúcimi priepasťami a čudnými útvarmi, ktoré v nej rástli ako huby po daždi.

Mravec liezol ďalej s vedomím, že bytosti nepredstavujú hrozbu, teda až na niekoľko výnimiek. Ukázalo sa, že k nim patrí aj táto bytosť – zjavne si všimla pavučinu natiahnutú medzi útvarom a zemou, lebo ju stonkami kytice, ktorú držala v jednej končatine, zmietla aj s pavúkom a odhodila do kopy buriny na zemi. Potom bytosť opatrne položila kvety pred útvar.

Ďalšia sprvu slabá, no silnejúca vibrácia mravcovi prezradila, že k útvaru prichádza druhá bytosť rovnakého druhu. Vzápätí narazil na dlhú brázdú v povrchu útvaru – z hrubšieho materiálu a inej, špinavobielej farby. Mravec do nej bez váhania vošiel, lebo po jej drsnejšom povrchu sa mu polezie ľahšie. Na oboch koncoch brázdy sa nachádzali krátke, tenšie ryhy: jedna vodorovná a jedna šikmá. Keď mravec napokon vyliezol z brázdy späť na hladký čierny povrch, už mal približnú predstavu o jej tvare: „1“.

Vtom sa bytosť za ním o polovicu zmenšila, zrazu bola rovnako vysoká ako útvar. Zrejme si kľakla, pričom odhalila kus tmavomodrej oblohy, na ktorej už vychádzali hviezdy. Bytosť uprela pohľad na vrchnú časť útvaru a mravec na chvíľu zaváhal: Mal by vliezť do jej zorného poľa alebo radšej nie? Napokon zmenil smer a dal sa liezť súbežne so zemou. Čoskoro prišiel k ďalšej brázde a nakrátko v nej zastal, aby si užil jej príjemný povrch. Farbou mu pripomínala vajíčka, ktoré vždy obklopovali ich kráľovnú. Mravec bez váhania zamieril po brázde dolu a onedlho zistil, že má zložitejší tvar než predchádzajúca – bola to krivka zakončená krúžkom. Tvarom mu pripomenula hľadanie pachových stôp, ktoré ho až doteraz zakaždým spoľahlivo priviedli domov. Tento tvar sa do nervovej sústavy mravca uložil ako „9“.

Potom bytosť kľáčiaca pred útvarom vydala zvuk, vlastne sled zvukov, ktoré zďaleka presahovali mravcovo chápanie: „Život je zázrak. Ak to nechápeš, ako môžeš hľadať niečo hlbšie?“

Bytosť vydala ďalší zvuk, aký sa zvyčajne ozve, keď vietor narázi do stebiel trávy – vzdych –, a vstala.

Mravec teraz liezol súbežne so zemou a vzápätí sa ocitol v tretej brázde, ktorá chvíľu viedla vodorovne, ale napokon sa zlomila do tvaru „7“. Mravcovi sa ten tvar nepáčil. Prudká, nečakaná zmena zvyčajne znamenala blížiaci sa nebezpečenstvo alebo boj.

Hlas prvej bytosti prehlušil vibrácie v zemi a mravec si až vtedy uvedomil, že pred útvarom zastala aj druhá bytosť. Bola nižšia, útlejšia a mala biele vlasy, ktoré príkro kontrastovali s tmavomodrou oblohou, ako strieborné vlákna vejúce vo vetre, splývajúce s čoraz väčším počtom hviezd na nej.

Prvá bytosť sa vzpriamila, aby ju privítala. „Doktorka Jieová, ak sa nemýlim?“

„A vy ste... Siao Luo?“¹

„Luo Ťi. Chodil som na strednú školu s Jang Tung. Prečo ste... tu?“

„Je tu pekne a autobusom sa sem dostanem raz-dva. V poslednom čase sa sem dosť často chodievam prechádzať.“

„Úprimnú sústrasť, doktorka Jieová.“

„To celé už patrí minulosti...“

Mravec nachádzajúci sa v spodnej časti útvaru chcel zase zamieriť k oblohe, vtom však objavil ďalšiu brázdou, tvarovanú rovnako ako „9“, po ktorej liezol pred chvíľou. A tak pokračoval cez ňu, lebo sa mu páčila viac než brázda „7“ a „1“, hoci netušil prečo. Jeho estetické vnímanie bolo primitívne, jednobunkové. Mravcov príjemný pocit z brázdy „9“ zosilnel. Primitívne, jednobunkové šťastie. Tieto dve emócie sa u jedincov jeho druhu nikdy nevyvinuli. Boli rovnaké pred miliardou rokov a zostanú rovnaké aj o ďalšiu miliardu.

„Siao Luo, Tung-tung o vás často hovorila. Údajne ste... astronóm.“

„Bol som. Teraz učím sociológiu na vysokej škole. V skutočnosti na tej vašej, aj keď ste už boli v dôchodku, keď som tam nastúpil.“

„Sociológiu? To je poriadny skok.“

„Veru áno. Jang Tung vždy tvrdila, že mám rozháranú myseľ.“

„Ale aspoň nežartovala, keď vrela, že ste múdry.“

„Iba bystrý. Vašej dcére sa rozumovými schopnosťami nevyrovnám. Jednoducho som nadobudol pocit, že astronómia je ako kus železa, ktorý sa nedá prevrtať. Naproti tomu sociológia mi pripadala ako drevená doska, ktorá určite bude mať slabšie miesto, ktoré dokážem preraziť. Skrátka som usúdil, že s ňou si poradím ľahšie.“

¹ Siao je zdobenina slova „malý“ alebo „mladý“ a používa sa pred priezviskom pri oslovovaní detí alebo prejavovaní náklonnosti.

Mravec liezol ďalej v nádeji, že narazí na ďalšiu „9“, ale namiesto nej objavil dokonalú priamku, podobnú prvej „1“, len vodorovnú a na koncoch neohraničenú menšími ryhami: „-“.

„Nemali by ste tak hovoriť. Jednoducho ste normálny človek. Všetci nemôžu byť ako Tung-tung.“

„Taký ctižiadosťivý naozaj nie som. Skôr sa dávam unášať vetrom.“

„Mám nápad. Čo keby ste študovali vesmírnu sociológiu?“

„Vesmírnu sociológiu?“

„Ten názov som vybrala celkom náhodne. Predpokladajme, že vo vesmíre žije obrovské množstvo civilizácií – približne toľko, koľko je viditeľných hviezd. Celé more civilizácií, ktoré spolu tvoria vesmírne spoločenstvo, pričom vesmírna sociológia sa zaoberá štúdiom tejto supercivilizácie.“

Kým sa bytosti zhovárali, mravec ležúci po útvaru sa veľmi ďaleko nedostal. Dúfal, že keď vylezie z „-“, nájde ďalšiu príjemnú brázdú „9“, ale namiesto nej narazil na „2“ – začínajúcu sa prívetivou krivkou, ale končiacou sa prudkým zlomom, rovnako desivým ako pri „7“. To jednoznačne veštilo neistú budúcnosť. Mravec pokračoval k ďalšej brázde, ktorá mala tvar uzavretého kruhu: „0“. Spočiatku pripomínala časť „9“, no bola to pasca. Na život potrebujete hladkú trasu, ale aj smer. Nemôžete sa ustavične vraciäť na začiatok. To chápal dokonca aj mravec, a hoci pred sebou videl ďalšie dve brázdy, stratil o ne záujem a opäť zamieril kolmo nahor.

„Ale... naša civilizácia je jediná, o ktorej zatiaľ vieme.“

„Práve preto vesmírnu sociológiu ešte nikto neštuduje. Ponúka sa vám jedinečná príležitosť, Luo Ťi.“

„To je fascinujúce, doktorka Jieová. Pokračujte, prosím.“

„Podľa mňa by ste tak prepojili obe svoje disciplíny. Matematická štruktúra vesmírnej sociológie je oveľa presnejšia než ľudská sociológia.“

„Čo vás vedie k tomuto presvedčeniu?“

Jie Wen-tie ukázala na oblohu. Súmrak stále osvetľoval jej západnú časť a vychádzajúce hviezdy sa ešte vždy dali spočítať. Bolo ľahké spomenúť si, ako vyzerala nebeská klenba pred chvíľou: rozľahlá modrá prázdnota, pripomínajúca oči bez zreničky, typické pre mramorové sochy. Teraz však na nej svietilo zopár hviezd – v obrovských očiach sa zrazu objavili zreničky. Prázdnota sa vyplnila. Vesmír sa zobudil. Hviezdy boli maličké, len osamelé blikajúce strieborné bodky, ktoré naznačovali, že ich stvoriteľ prežíval úzkosť. Akoby vesmírny sochár túžil dať vesmíru zreničky, zároveň sa však bál darovať mu zrak. A výsledkom tejto krehkej rovnováhy medzi strachom a túžbou boli maličké hviezdy, ktoré sa zrodili v nekonečnom priestore a stelesňovali najmä opatrnosť.

„Vidíte tie hviezdy, obyčajné bodky? Faktory chaosu a náhody v zložitých štruktúrach každej civilizovanej spoločnosti vo vesmíre sa vďaka vzdialenosti odfiltrujú, takže tieto civilizácie môžu slúžiť ako referenčné body, ktoré sa dajú pomerne ľahko matematicky modelovať.“

„Ibaže vaša vesmírna sociológia nemá čo študovať, doktorka Jieová. Prieskumy a experimenty zatiaľ nie sú možné.“

„Z toho vyplýva, že váš konečný výsledok bude čisto teoretický. Ako euklidovská geometria. Najprv stanovíte niekoľko jednoduchých axióm a potom z nich odvodíte celý teoretický systém.“

„To znie úžasne, lenže ako by podľa vás mali vyzeráť axiómy vesmírnej sociológie?“

„Po prvé, prežitie je základnou potrebou každej civilizácie. Po druhé, civilizácia sa ustavične rozvíja a šíri, ale celkové množstvo hmoty vo vesmíre zostáva nezmenené.“

Mravec po niekoľkých krokoch zistil, že nad sebou má ďalšie brázdy, ktoré tvoria zložité bludisko. Tvary dokázal vnímať veľmi citlivo a nepochyboval, že prechod bludiskom zvládne, no vzhľadom na obmedzenú kapacitu svojej maličkovej nervovej sústavy musel zabudnúť na tvary, cez ktoré nedávno preliezol. Popravde, neľutoval, že príde o spomienku na „9“, lebo ustavičné zabúdanie jednoducho patrilo k jeho životu. Navždy si musel zapamätať len niekoľko informácií a tie mal zapísané v génoch ako inštinkty.

Keď si mravec vymazal pamäť, vošiel do bludiska. Chvíľu sa ním prepletal a potom sa v jeho jednoduchom vedomí vynoril ďalší obraz: čínsky znak 墓 – *mu*, znamenajúci „hrob“, aj keď význam znaku, pochopiteľne, nepoznal. O kúsok ďalej narazil na ďalšie prepojené ryhy, tentoraz oveľa jednoduchšie, no ak chcel pokračovať v prieskume, nemal inú možnosť, ako vymazať si *mu* z pamäti. Potom vstúpil do nádherne prehľadnej brázdy, tvarom pripomínajúcej brucho uhynutého cvrčka, ktorého objavil nedávno. Mravec rýchlo preskúmal nový tvar: 之, č', čínsky privlastňovací člen. Cestou hore narazil na ďalšie dve spojenia bráz: dolná sa skladala z dvoch jamôk podobných kvapke a ďalšieho brucha cvrčka: 冬 – *tung*, „zima“, zatiaľ čo horná bola rozdelená na dve časti, ktoré spolu tvorili znak 杨 – *jang*, „topol“. To bol posledný a zároveň jediný tvar, ktorý si mravec z celej výpravy zapamätal. Všetky zaujímavé tvary, ktoré videl predtým, navždy zabudol.

„Tie dve axiómy sú zo sociologického hľadiska hodnoverné, ale vy ste ich vysypali tak rýchlo, akoby ste si ich vopred premysleli,“ povedal Luo Ťi trochu prekvapene.

„Premýšľam o nich takmer celý život, no ešte nikdy som o nich s nikým nehovorila. Vlastne ani neviem prečo... A ešte niečo vám poradím. Ak chcete z tých dvoch

axióm odvodiť základný rámec vesmírnej sociológie, budete potrebovať ďalšie dva dôležité pojmy: reťazec podorení a technologický skok.“

„To sú zaujímavé pojmy. Mohli by ste mi ich vysvetliť?“

Jie Wen-tie pozrela na hodinky. „Na to už nemám čas. Ste však dosť bystrý, takže na to pridete sám. Vychádzajte z tých dvoch axióm a možno sa stanete novým Euklidom vesmírnej sociológie.“

„Nie som Euklides. Vaše slová si však vezmem k srdcu... a možno vás neskôr požiadam o ďalšie.“

„Obávam sa, že na to už nebudete mať príležitosť. Ak vám nestačí to, čo ste práve počuli, radšej na moje slová zabudnite. V každom prípade som splnila svoju povinnosť. Veľa šťastia, Siao Luo, už musím ísť.“

„Opatrujte sa, pani profesorka.“

Jie Wen-tie zamierila v súmraku na svoje posledné stretnutie.

Mravec liezol ďalej a napokon prišiel k okrúhlej priehlbine v žulovej stene, na ktorej klzkom povrchu sa nachádzal veľmi zložitý obrazec. Vedel, že jeho maličká nervová sústava ho v nijakom prípade nedokáže spracovať, no keď preskúmal celkový tvar obrazca, jeho primitívne jednobunkové centrum rozkoše sa rozžiarilo rovnako ako pri prechode tvarom „9“. Dokonca sa mu podarilo rozoznať aj časť obrazca – dve oči. Na tie bol mravec citlivý, lebo ich upretý pohľad zvyčajne znamenal nebezpečenstvo. Teraz však nijakú úzkosť nepocítil, lebo vedel, že v týchto očiach nie je život. Už zabudol, že keď obrovská bytosť menom Luo Ti mlčky kľáčala pred útvarom, hľadela práve do nich. Mravec vyliezol z priehlbiny a onedlho sa konečne ocitol na vrchole útvaru. Nemal pocit, že sa týči nad okolím, lebo nepoznal strach z pádu. Vietor ho už odfúkol aj z vyšších miest, než bolo toto, a on zakaždým vyviazol bez zranenia. A bez strachu z výšok neexistuje ani potešenie zo zákratnej vyhladky.

Pavúk, ktorého Luo Ťi zmietol kyticou, začínal na úpäť útvaru tkať novú pavučinu. Jedno lesklé vlákno prilepil na žulovú stenu a ako po kyvadle sa na ňom spustil k zemi. Po ďalších troch výkyvoch bol základ pavučiny hotový. Keby ju niekto desaťtisíc ráz zničil, pavúk by ju desaťtisíc ráz utkal znovu. Necítil by pri tom zúfalstvo ani potešenie. Tak to bolo už miliardu rokov.

Luo Ťi ešte chvíľu mlčky stál a potom odišiel. Keď vibrácie v zemi stíchli, mravec sa vydal po žulovej stene zase dolu. Túžil vrátiť sa do hniezda a informovať ostatných o polohe mŕtveho chrobáka. Hviezdy na oblohe zhustli. Keď mravec míňal pavúka na úpäť útvaru, obaja cítili prítomnosť toho druhého, ale neprebehla medzi nimi nijaká komunikácia.

Zatiaľ čo vzdialený svet so zadržaným dychom počúval, mravec ani pavúk netušili, že zo všetkých živých tvorov na Zemi sa stali jedinými svedkami zrodu axióm vesmírnej sociológie.

*

Trochu skôr, uprostred noci, stál Mike Evans na proxe *Súdneho dňa*, zatiaľ čo Tichý oceán pod ním kĺzal ako široký pruh tmavomodrého saténu. V takýchto chvíľach sa rád zhováral so vzdialeným svetom, lebo text, ktorý mu sofón premietal na sietnice, úžasne kontrastoval s nočnou oblohou a oceánom pod jej klenbou.

Toto je náš dvadsiaty druhý rozhovor v reálnom čase. Vo svojej komunikácii sme narazili na určité problémy.

„Áno, Pán môj. Dozvedel som sa, že veľkej časti podkladových materiálov o ľudstve, ktoré sme ti poslali, si neporozumel.“

Áno. Jednotlivé časti ste vysvetlili celkom zrozumiteľne, ale aj napriek tomu nedokážeme pochopiť celok. Niečo je inak.

„Ide len o jednu nezrovnalosť?“

Áno. Občas sa nám zdá, že vášmu svetu niečo chýba, inokedy zase, že v ňom je niečo navyše, a tak nevieme, ktorá možnosť je správna.

„Čoho sa tá nezrovnalosť týka?“

Dôkladne sme si preštudovali vaše dokumenty a zistili sme, že kľúčom k ich pochopeniu je dvojica synonym.

„Synonym?“

Vaše jazyky obsahujú veľa synonym a takmer synonym. V jazyku vašej prvej správy, čínštine, boli slová s rovnakým významom, napríklad „zima“ a „chlad“, „ťažký“ a „ťaživý“, „dlhý“ a „ďaleký“.

„A ktorej konkrétnej dvojici synonym máte problém porozumieť?“

„Myslieť“ a „hovoriť“. Len nedávno sme zistili, že v skutočnosti to nie sú synonymá, a dosť nás to prekvapilo.

„Áno, ani zďaleka nejde o synonymá.“

Z nášho pohľadu by však nimi mali byť. „Myslieť“ znamená vykonávať duševnú činnosť pomocou

príslušných telesných orgánov. „Hovoriť“ znamená komunikovať myšlienku protistrane, čo vo vašom svete znamená modulovať vzduchové vibrácie pomocou hlasiviek. Sú tieto definície správne?

„Sú, ale to ešte nedokazuje, že ‚myslieť‘ a ‚hovoriť‘ sú synonymá.“

Z nášho pohľadu sú.

„Môžem o tom chvíľu premýšľať, Pán môj?“

Isteže. Aj my si to musíme premyslieť.

Evans dve minúty zamyslene hľadel na vlny prevažujúce sa pod hviezdami.

„Pán môj, akými orgánmi komunikujete vy?“

My také orgány nemáme. Mozog naše myšlienky premieta smerom von. Tak u nás prebieha komunikácia.

„Mozog premieta myšlienky smerom von? Ako sa to deje?“

Naše myšlienky sa v podobe elektromagnetických vln šíria na všetkých frekvenciách vrátane tých, ktoré vnímame ako viditeľné svetlo. Dokážeme ich premietiť na veľkú vzdialenosť.

„Takže pre vás myslenie znamená to isté čo komunikácia?“

Áno, sú to synonymá.

„Chápem... U nás to tak nie je. Ale aj tak by vám to nemalo brániť v pochopení materiálov, ktoré sme vám poslali.“

To je pravda. Pokiaľ ide o myslenie a komunikáciu, až tak veľmi sa od seba neodlišujeme. Oba naše druhy majú mozog, ktorý vytvára inteligenciu prostredníctvom obrovského množstva nervových spojení. Jediný rozdiel spočíva v tom, že naše mozgové vlny sú silnejšie a protistrana ich dokáže prijímať priamo, takže špeciálne komunikačné orgány nepotrebujeme.

„Nie. Mám podozrenie, že skutočný rozdiel je oveľa zásadnejší. Pán môj, dovoľte mi ešte chvíľu popremýšľať.“

Isteže.

Evans sa vybral po palube dozadu. Za zábradlím sa ticho vzdúval a zase klesal nočný Tichý oceán. Evans si ho predstavil ako mysliaci mozog.

„Pán môj, porozprávam ti jeden príbeh. Najprv však musíš pochopiť význam nasledujúcich prvkov: vlk, dieťa, stará mama a dom v lese.“

Všetky tieto prvky sú pre nás zrozumiteľné, okrem „starej mamy“. Vieme, že ide o výraz označujúci pokrvnú príbuznosť medzi ľuďmi a že zvyčajne znamená ženu v pokročilom veku. No presný príbuzenský vzťah vyžaduje podrobnejšie vysvetlenie.

„Pán môj, to pre môj príbeh nie je podstatné. Stačí, keď budete vedieť, že ona a deti sú si blízke. Stará mama patrí k hŕstke ľudí, ktorým deti dôverujú.“

Rozumiem.

„Radšej ten príbeh zjednoduším. Stará mama musela odísť z domu, a tak deťom prikázala, aby za ňou zamkli dvere a nikomu okrem nej ich neotvorili. Cestou stretla vlka, ktorý ju zožral a obliekol si jej šaty. Keď prišiel k domu, spoza dverí zavolať: „Deti, som vaša stará mama! Vrátila som sa. Otvorte mi!“ Deti pozreli cez škáru vo dverách a uvideli svoju starú mamu. Keď však otvorili, vlk vošiel do domu a zožral ich. Rozumiete tomu príbehu, Pán môj?“

Ani trochu.

„Tak som sa zrejme nemýlil.“

Len aby sme si rozumeli, vlk chcel od začiatku vojsť do domu a zožrať deti?

„Áno.“

A potom nadviazal s deťmi komunikáciu, správne?

„Presne tak.“

Práve toto je nepochopiteľné. Ak chcel dosiahnuť svoj cieľ, nemal s deťmi vôbec komunikovať.

„Prečo?“

Nie je to jasné? Len čo sa s nimi dal do reči, deti pochopili, že sa chce dostať dnu a zožrať ich. Tak prečo mu otvorili?

Evans chvíľu mlčal. „Rozumiem, Pán môj. Už rozumiem.“

Čomu rozumieš? Nie sú moje argumenty logické?

„Vaše myšlienky sú ako odkryté karty. Nedokážete ich skryť pred vonkajším svetom.“

Ako by sa myšlienky mohli skryť? Priznávam, že tvoje slová ma zmiatli.

„Chcem tým povedať, že vaše myšlienky a spomienky sú verejné, ako kniha vystavená vo výklade, film premietaný na námestí alebo ryba plávajúca v akváriu. Úplne prehľadné a ľahko čitateľné. Aj keď uznávam, že tieto moje prirovnania sú trochu... “

Všetky som pochopil. Ale nie je všetko, o čom sme hovorili, úplne prirodzené?

Evans zase zmlkol. „Takže tak to je... Pán môj, keď tvoji ľudia komunikujú zoči-voči, všetko, čo si hovoria, je čistá pravda. Nedokážete klamať, a preto nie ste schopní zložitého strategického myslenia.“

Dokážeme komunikovať aj na veľké vzdialenosti, nielen zoči-voči. Slovo „klamať“ patrí k tým, ktoré sa márne snažíme pochopiť.

„Ako vyzerá spoločnosť, ktorej členovia nevedia skryť svoje myšlienky? Aká kultúra z nej môže vziť? Aká politika? Nijaké intrigovanie, nijaké predstieranie... “

Čo je „intrigovanie“ a „predstieranie“?

Evans mu neodpovedal.

Ľudské komunikačné orgány sú výsledkom evolučnej chyby, nevyhnutným vyvážením neschopnosti vášho mozgu vysielat' silné elektromagnetické vlny. Je to jedna z vašich biologických slabostí. Priame premietanie myšlienok je pokročilejšia, efektívnejšia forma komunikácie.

„Chyby? Slabosti? Nie, Pán môj, mýlite sa. Tentoraz ste úplne vedľa.“

Naozaj? Musím o tom porozmýšľať. Škoda, že mi nevieš čítať myšlienky.

Tentoraz odmlka trvala dlhšie. Keď prešlo dvadsať minút a ďalší text sa stále neobjavoval, Evans prešiel na samý koniec paluby a zadíval sa na húf rýb, ktoré vyskakovali z vody a po dopade kreslili na hladinu obrazce, ligotajúce sa vo svetle hviezd ako čisté striebro. Pred niekoľkými rokmi strávil nejaký čas na rybárskej lodi v Juhočínskom mori, kde skúmal dôsledky nadmerného rybolovu na pobrežný život. Rybári prezývali lietajúce ryby „dračími vojakmi“. Evansovi ich obrazce pripomínali text premietaný do očí oceánu. Vtom sa mu na sietnici objavil text nakreslený sofónmi.

Mal si pravdu. Tie materiály som si znovu preštudoval a už im rozumiem trochu lepšie.

„Pán môj, čaká vás ešte dlhá cesta, kým skutočne pochopíte ľudské záležitosti. Takmer sa bojím, že sa vám to nikdy nepodarí.“

Uznávam, že sú zložité. Zatiaľ viem iba to, prečo som im predtým nerozumel. Máš pravdu.

„Pán môj, potrebuješ nás.“

Bojím sa vás.

Tu sa rozhovor skončil. To bolo naposledy, čo Evans dostal správu z Trisolarisu. Stál na konci lode a pozoroval snehobiely trup *Súdneho dňa*, miznúci v hmlistej noci ako nezadržiateľne plynúci čas.